

INFORMACINIS BIULETENIS NR. 117/ 2015 M. RUGPJŪTIS

➤ Naujienos

Vilniuje atidaromi du nauji sektoriniai profesinio mokymo centrai ir pirmoji profesinė programuotojų mokykla

Rugsėjo 4 d. Vilniaus technologijų ir verslo profesinio mokymo centre atidaromi du nauji – inžinerinės pramonės ir energetikos – sektoriniai praktinio mokymo centrai.

Inžinerinės pramonės sektorinis praktinio mokymo centras – kol kas vienintelis toks Lietuvoje. Centras įsikūręs dviejuose rekonstruotose Vilniaus technologijų ir verslo profesinio mokymo centro patalpose, esančiose Kalvarijų g. ir Lakūnų g. Jis gausiai aprūpintas šiuolaikiškiausiu metalo apdirbimo, programinio valdymo ir kitokia įranga. Lakūnų gatvėje esančiose patalpose įkurta mechatronikos laboratorija su įvairia robototeknika ir kitokia modernia įranga.

Energetikos sektorinis profesinio mokymo centras įrengtas suremontuotuose Vilniaus technologijų ir verslo profesinio mokymo centro patalpose, kurios iki šiol nebuvo naudojamos. Dirbtuvėse įrengta moderni atsinaujinančių energijos šaltinių ir apsauginės automatikos, elektros mašinų ir pavarų, termodinamikos ir vandentvarkos, šilumos ir kondicionavimo įranga. Mokiniai čia gali įgyti automatinų sistemų eksploatavimo mechatroniko ir energetinių sistemų elektroniko ir kitas šios srities specialybes.

Rugsėjo 1-ąją centro patalpose Lakūnų gatvėje pradėjo veikti ir Infobalt IT akademija. Sutrumpintą JAVA programuotojo mokymo programą, kuri truks 10 mėn., čia pradėjo pirmieji mokiniai, jų šiemet priimta 28, nors norinčių buvo tris kartus daugiau.

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija

Europos profesinio mokymo kokybės orientacinės sistemos (EQAVET) pagalbinės priemonės profesinio mokymo kokybei gerinti

Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinės sistemos (EQAVET) tinklo darbo grupės parengė dvi pagalbines priemones, skirtas palyginti įdiegtus profesinio mokymo kokybės valdymo modelius ir įrankius su EQAVET bei padėti, kuriant mokymosi darbo vietoje kokybės valdymo modelius pagal EQAVET principus. Tikimasi, kad priemonės padės kurti ar toliau plėtoti savo nacionalinius ar institucinius modelius ir įgyvendinti Europos rekomendaciją dėl EQAVET.

Kokybės valdymo modelio palyginimo su EQAVET priemonė parengta remiantis EQAVET (Europos Sąjungos sistema, skirta profesinio mokymo paslaugų efektyvumo ir kokybės valdymo priemonių peržiūrai), Europos kokybės vadybos tobulumo modeliu (angl. *EFQM Excellence Model*) bei ISO 9001 standartu, nustatančiu reikalavimus kokybės sistemai. Priemonė sukurta, palyginus šias 3 sistemas ir nustačius jų panašumus, skirtumus ir spragas, ir ją galima pritaikyti kuriant savo sistemas ir modelius.

EQAVET interneto svetainėje siūloma išbandyti 4 modulius, kurių metu organizacijos ar šalies kokybės užtikrinimo sistema palyginama su kitomis kokybės užtikrinimo sistemomis, įvertinami suinteresuotų pusių interesai ir poreikiai, sudaroma SSGG, nustatomi sėkmės faktoriai ir suplanuojami būsimi reikalingi veiksmai.

EQAVET darbo grupė parengė nacionalinio ir švietimo teikėjo lygio EQAVET sistemos, EFQM tobulumo modelio ir ISO 9001 standarto atitikmenų lenteles, kurios metodiškai padės norintiems palyginti savo kokybės užtikrinimo modelius su EQAVET orientacine sistema.

Priemonė mokymosi darbo vietoje kokybei gerinti atskleidžia pagrindinius sėkmės faktorius kokybiškam mokymuisi darbo vietoje, pristato profesinio mokymo teikėjų sėkmės istorijas ir siūlymus kokybei gerinti.

Mokymosi darbo vietoje kokybei gerinti siūlomi šeši pagrindiniai komponentai: kurk, gerink, reaguok, komunikuok, mokyk, vertink ir su šiais komponentais susiję paprasti ir konkretūs veiksmai, kurių imantis gerės mokymosi darbo vietoje kokybė.

Šie komponentai aktualūs visiems trims pagrindiniams mokymosi darbo vietoje modeliams: pameistrystės schemoms, praktinio mokymo organizavimui įmonėse ir praktiniam mokymui, vykdomam mokymo įstaigose (laboratorijose, praktinio mokymo klasėse, mokyklinėse praktinio mokymo firmose ir pan.).

Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinė sistema

Ką Europos gyventojai mano apie švietimo sistemą ir jo kokybę?

2014 m. balandžio-gegužės mėn. visose ES šalyse vyko „Eurobarometro“ apklausa, kurioje dalyvavo arti 28 tūkst. asmenų. Apklausos dalyvių buvo prašoma atsakyti į klausimus, susijusius su mokymosi pasiekimais, įgūdžių ir kvalifikacijų įgijimu formaliu ir neformaliu būdu, jų pripažinimu, mobilumu, žiniomis apie Europos kvalifikacijų sandarą, profesinį orientavimą, informacijos paieškos galimybes. Apklausa organizuota įgyvendinant Europos Komisijos konsultaciją dėl Europos įgūdžių ir kvalifikacijų erdvės.

Pagrindiniai Eurobarometro apklausos rezultatai:

- ES piliečių nuomone, svarbiausi švietimo aspektai yra susiję su mokytojais, ir ypač mokytojų gebėjimu įtraukti ir motyvuoti mokinius. Taip pat manoma, kad šią sritį reikia labiausiai gerinti. Kitos švietimo sritys, kurioms būtina skirti daugiausiai dėmesio – mokinių kūrybiškumą ir susidomėjimą stimuliuojanti mokymosi aplinka (41 proc. respondentų) ir praktinio darbo patirtis įmonėje ar organizacijoje (37 proc.).
- ES piliečiai sutinka, kad įvairūs įgūdžiai gali būti įgyjami ir už švietimo sistemos ribų. Ypač tai pasakytina apie užsienio kalbos įgūdžius. ES piliečių nuomone, pagrindiniai įgūdžiai (skaitymas, rašymas ir skaitmeninis raštingumas) yra svarbiausi įgūdžiai, kuriuos suteikia švietimo sistema.
- ES piliečių požiūris į savo išsilavinimą yra teigiamas. Vertinant mokykloje įgytą išsilavinimą, 86 proc. sako, kad jis buvo geras.
- Beveik 3/4 ES piliečių (73 proc.) sutinka, kad švietimo sistema jiems suteikė reikiamų įgūdžių darbui pagal kvalifikaciją susirasti. Priešingai mano 23 proc. respondentų.
- Nors daugiau nei pusė respondentų mano, kad jų kvalifikacija būtų pripažįstama kitose ES narėse, 6 proc. bandė dirbti arba mokytis kitose valstybėse, tačiau jiems tai nepavyko arba dėl to, kad jų kvalifikacijos nepripažino darbdaviai ar švietimo įstaiga, arba, kad respondentams trūko informacijos apie kvalifikacijų pripažinimą užsienyje.
- Tik 9 proc. sako, kad žino, kuriam Europos kvalifikacijų sandaros (EKS) lygiui jų kvalifikacija atitinka, ir tik 12 proc. girdėjo apie EKS. Lietuva patenka tarp šalių, kur EKS mažiausiai žinomas (tik 12 proc.).
- Trečdalis ES piliečių (34 proc.) sako, kad jie girdėjo bent apie vieną ES instrumentą įgūdžiams ir kvalifikacijoms aprašyti, geriausiai žinomas – Europass CV (15 proc.), o Europass CV geriausiai žinomas būtent Lietuvoje (52 proc. respondentų).
- Ketvirtis respondentų (24 proc.) naudojosi orientavimo karjerai paslaugomis. Situacija ES šalyse labai skiriasi, pavyzdžiui, kai kuriose šalyse tik 3 proc. respondentų teigia naudojęsi tokiomis paslaugomis.

Lietuvoje orientavimo karjerai paslaugomis naudojosi tik 10 proc. respondentų, o, pavyzdžiui, Danijoje – 55 proc. Pagrindinė priežastis, kodėl šiomis paslaugomis nesinaudojama – ribotas priėjimas prie jų (45 proc.). Vis dėlto 71 proc. ES piliečių sutinka, kad orientavimas karjerai yra svarbus priimant sprendimą dėl studijų.

- 44 proc. ES piliečių teigia, kad jie ieškojo informacijos apie švietimą arba orientavimo karjerai paslaugas. Tik kiek daugiau nei pusė respondentų teigia, kad jie pakankamai lengvai rado šią informaciją.

ES piliečiai gana gerai vertina švietimo kokybę. Didelė dalis ES piliečių (86 proc.) mano, kad švietimo paslaugos, kurias jie gavo, buvo labai arba gana geros. Tik 12 proc. teigia, kad jos buvo blogos. Nuomonės apie profesinį mokymą taip pat geros: 83 proc. respondentų jį apibūdina, kaip gerą, aukštąjį mokslą gerai vertina 75 proc. respondentų, suaugusiųjų švietimo kursus – 66 proc. respondentų.

Geriausiai švietimo sistemą vertina Suomija ir Latvija (92 proc. respondentų). Prasčiausiai – Danija (20 proc.) ir trys šalys, kurias ypač paveikė krizė: Graikija (18 proc.), Ispanija (16 proc.) ir Airija (16 proc.).

Geriausi profesinio mokymo vertinimai – Čekijoje (89 proc. respondentų teigia, kad jis geras), Vengrija (89 proc.) ir Švedija (88 proc.). Šalių, kuriose būtų ypač bloga nuomonė apie profesinį mokymą, nėra.

Daugiau informacijos:

Europos Komisijos pranešimas spaudai „Education and training is not up to the job, say quarter of Europeans in survey“

Europos Komisija. Specialusis Eurobarometras 417 “European area of skills and qualifications. Ataskaita Viešoji konsultacija dėl Europos įgūdžių ir kvalifikacijų erdvės

➤ **Naujausi teisės aktai**

<i>Dokumento priėmimo data, numeris</i>	<i>Dokumento pavadinimas</i>	<i>Aktų registras (metai, numeris, straipsnio nr.)</i>	<i>Dokumento aprašymas ir nuoroda</i>
2014-08-29, Nr. V-774	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas dėl reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo	2014-08-29, Nr. 11394	Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašas nustato kvalifikacijas, būtinas dirbti mokytoju pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas, atvejus, kada asmenys laikomi turintys pedagogo kvalifikaciją, ir kvalifikacijas, priskiriamas pedagogo kvalifikacijai. El. versija
2014-08-20, Nr. V-743	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas dėl geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo 2016 metais tvarkos aprašo patvirtinimo	2014-08-22, Nr. 11172	Aprašas nustato asmenų, įgijusių vidurinį išsilavinimą pagal Lietuvos vidurinio ugdymo programas ir 2016 metais pretenduojančių į Lietuvos aukštųjų mokyklų pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės biudžeto lėšomis finansuojamas studijų vietas arba studijų, atrankos vykdymo kriterijus ir šių asmenų eilės sudarymo kriterijus. Vienas iš kriterijų stojantiems į kolegines studijas – profesinė patirtis. El. versija
2014-08-19, Nr. A1-416	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo tvarkos aprašo	2014-08-20, Nr. 11121	Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo tvarkos aprašas nustato Jaunimo garantijų iniciatyvos, finansuojamos Jaunimo užimtumo iniciatyvos lėšomis, įgyvendinančias institucijas ir įgyvendinimo tvarką. Jaunimo garantijų iniciatyvą įgyvendina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. El. versija

➤ **Nauji leidiniai, tyrimai, ataskaitos, straipsniai**

<i>Tipas</i>	<i>Pavadinimas</i>	<i>Autoriai</i>	<i>Aprašymas</i>
Tyrimas	Darbo vietų poreikio ir darbuotojų kvalifikacijos skirtumų pagal regionus tyrimas	Vilniaus universitetas, Mykolo Romerio universitetas ir Lietuvos socialinių tyrimų centras	Darbo vietų poreikio ir darbuotojų kvalifikacijos skirtumų pagal regionus tyrimas atliktas vykdant projektą „Darbo santykių ir valstybinio socialinio draudimo teisinio-administracinio modelio sukūrimas“. El. versija
Statistikos leidinys	Švietimas 2013	Statistikos departamentas	Leidinyje pateikiama statistinė informacija apie šalies gyventojų išsilavinimą, valstybines ir nevalstybines švietimo įstaigas, jose besimokančius asmenis, pedagogus. Mokinių ir studentų skaičius pateikiamas pagal amžių, lytį, švietimo lygmenį, mokymo sritį. Taip pat skelbiama statistinė informacija apie mokymosi (studijų) mobilumą, švietimo įstaigų finansavimą. Informacija pateikiama šalies, dalis informacijos – apskričių ir savivaldybių lygmeniu. El. versija
Naujienlaiškis	ECVET projekto naujienos	Švietimo mainų paramos fondas	Naujienlaiškyje pristatomos Europos profesinio mokymo kreditų sistemos (ECVET) projekto Lietuvoje, kurį administruoja Švietimo mainų paramos fondas, naujienos. Nacionalinių ECVET ekspertų bendrieji tikslai: skatinti ir plėtoti ECVET pritaikomumą ir naudojimą Lietuvoje, įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijas dėl ECVET; skatinti kurti ir naudoti ECVET kaip mokymosi visą gyvenimą principą. Naujienlaiškis ECVET ekspertai

➤ **Naudingi www adresai**

<u>Cedefop naujienos</u> (informacija apie leidinius, renginius, pranešimai spaudai, konkursai, parama projektams ir kt.)
<u>Cedefop tinklalapis, skirtas pameistrystei</u> Europoje sutariama, kad pameistrystės programos padeda efektyviai spręsti darbo rinkos disbalansą. Europos Komisijos švietimo ir kultūros generalinis direktoratas paprašė Cedefop imtis vadovaujančio vaidmens paremiant Europos pameistrystės aljansą ir jaunimo garantijų schemų įgyvendinimą. Šioje svetainėje pristatomos Cedefop veiklos pameistrystės srityje, susijusių renginių medžiaga.